

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.		
Fél évre . . . 5 . . .	Fél évre . . . 8 . . .		
Negyed évre . . . 2 . . . 50	Negyed évre . . . 4 . . .		
Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . . 70		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Levél egy kiváló magyar gazdáról.

(A Szabó Lajos érdemei.)

Debreczenben, Debreczen vidékén még alig egy két évtizede igen tökéletes, igen szegényes volt a szőlőművelés. Némely savanyu borocskát termeltek a gazdák, melynek piaczi értéke, forgalma alig-alig volt. A családi körben fogyott el a bicskanyitó izüvinkó, a melyért senki sem lelkesedett, a melynek forgalmi értéke a kereskedelemben nem volt.

Viszont azonban a debreczeni határban és a vidéken egész lánczolatokat képeztek, nagy birtoktesteket foglaltak el a siványos homokbuczkák. A pásztor még az éhjószágokat is csak végkényszerűségből hajtotta ezekre a szomorú tájakra, hol ökörfark kórónál, néhány tuskufajnál, szegényes gaznál egyéb alig termett. Csak a szélvész müködött szabadon és formálta az újabb és újabb buczkákat a futóhomokból.

Ma pedig ezeken az Istenverte, ördögöktől megtánczolt homoksivatagokon dusan termő szőlőbirtokokat találunk. A buczkák oldalán mézes szemű szőlő terem. A homok hegybe ásott, betonizált pincékben a hegyi bortulzárnyaló tüzes, nemes, illatos borok érnek az ászkokon. Az árnyékos völgyben, vagy pedig a domb ormán ked-

ves nyári házak, barátságos fehér munkás lakok hívogatnak. A kapa villog a szőlőtőkét áldva borító homokban és a nóta is zendül. Debreczen határában, a Debreczen vidékét képező határokon, mintegy varázslatosan virágoztak fel a legsivárabb homokterületekből a leggyönyörűbb, legértékesebb, legdusabb szőlőtelepek.

Sok ezer hold vad homok földet hódítottak meg a művelés alá. Ma már a debreczeni és Debreczen vidéki boroknak hírek, nevek van. A kereskedelemnek kitűnő árucikkét képezik. Nemes fajtájoknál, nagy mennyiségökönél fogva egyiránt versenyképes árucikk a világborpiacra is. Birtokosok és munkás családok száza élnek, gyarapodnak az egykori ördög szekér tánczolta sivó homok buczkákból.

Midőn ezt a gyönyörű sikert, ezen gazdag gyümölcstermést látom, magyar fajtámnak a gyarapodásán örvendezem, lehetetlen, hogy meg ne emlékezzem azon lelkes és fáradhatatlan kiváló magyar gazdáról, a ki Debreczen és vidékén a homoki telepítésnek kezdeményezője, oktatómestere és terjesztője volt.

Szabó Lajos tarczali magyar királyi vinczellér iskolai nyugalmazott igazgató, nagybirtokos ez az érdemes magyar férfiú, aki az ujléti virágzó nagy és gyönyörű minta szőlőtelepével a homok buczkák telepítését megkezdte,

azokra így nemcsak példát mutatott, de önzetlenül szervezte a további, a más határokon való, mai virágzó homoki faj szőlőtelepítéseket, fáradhatatlanul előljárt, tanácsolt, lelkesített, oktatott, megjelölte a telepítésre alkalmas helyeket, szövetkezésre buzdította a szétforgácsolt erőket, annyira hogyha ma már Debreczen egy világpiacra versenyképes homoki faj bortermő, virágzó szőlőtermésnek a központja, melynek termelőképessége, piaczi híre évről-évre mindinkább terjed és tüzes termésével képes lesz ellátni távoli világpiacokat is, ez Szabó Lajosnak örök és főérdeme.

Midőn ezt a gyönyörű sikert látom, midőn sokféleképpen terhelt, elcsigázott magyar fajomnak ilyen erősödését élvezem, midőn alkalmam nyílik az egykori sivó homokbuczkák között a virágzó és gazdag szőlőtelepekben gyönyörködni, őszintén, igazán tör elő lelkemből, tollam alól a hála, az elismerés, a nagybecsülés szava Szabó Lajos iránt, a kinek oly marandóak az érdemei ezen homoki szőlőtenyésztésünk megalapítása, fejlesztése és felvirágoztatása körül.

Szabó Lajost, a kiváló gazdát, szakférfit, magyarságunk ezen lelkes és fáradhatatlan munkását nem felfedezni akarom ugyan, hisz halával, szeretettel becsüli őt az a vidék, a melynek jóltevő vezetőjévé, oktatójává

Homokszemek . . .

(Az angol gazdák debreczeni látogatása alkalmából.)

A Pallagon, a gazdasági tanintézet telepén hangzott el az első egészséges, derült, teletüdőből fakadt kacsa, mely az angolokat és a debreczenieket egyszeriben közelebb hozta egymáshoz. A rokonszeny meleg kapcsával kapcsolta egymáshoz.

A mi mosolygós arcú, zömök kálvinista, dohánygyári igazgatónk, Hadházy Lajos és bizonyos Csisznel nevű angol birtokos szolgáltattak alkalmat erre az első, őszinte felderülésre, mely egyformán magával ragadta az angol, miként a magyar szíveket.

Megtörtént ugyanis, hogy az angolok Hadházy urat Csisznel ur helyett angolul szólították és viszont a magyarok az angol Csisznel urat magyarul szólították Hadházy igazgató helyett; mert valóban bámulatos az a hasonlatosság, a mely a két ur között van. Mintha Csisznel lenne Hadházy, vagy Hadházy a Csisznel, oly mindenképpen ha-

sonlatosak külsőben, de még a derült természetüket illetően is. Csak hogy éppen Csisznel magyarul, Hadházy meg angolul nem beszél . . . Midőn aztán ezen két férfiúnak a bámulatos hasonlatossága kitűnt és valaki a társaság előtt egymás mellé összehozta őket és a két ur szemét felmeresztve bámult egymásra, oly kedves, oly különös volt ez a jelenet, hogy úgy a magyarok, mint az angolok szívből kaczagtak . . . Még a komor tekintetű, fekete szakállas Stopes ur is kaczagott . . .

A két ur pedig maga is nevetve szorongatta egymás kezét, mert hiába volt a nagy hasonlatosságok, szóval nem fejezhették ki egymásnak a rendkívüli örömet és megelégedést.

A fürge Harangi Gyuri, amateur fényképész barátunk, a gyorsfényképezéssel meg is örökítette e csodálatosan hasonlatos két ur embert.

Rendkívül tetszett az angoloknak, midőn Kerpely Kálmán igazgató a gazdasági tanintézet igás kocsiába fogott lovait, jó-

szágait, aztán a tenyész jószágokat hajtatta fel falkánként és midőn a kocsisok a suhogóval csörgettek, a béresek a nehéz ökörhajtó ostonnal darrogattak, a pásztor pedig a karikással kongatott. Ez a rendkívüli zaj és lárma, az ostonművészetnek a bemutatása felvidította még a legsavanyubb angolt is.

A helybeli angol nyelvtudósokat azonban lefőzte a gazdasági egyesület derek elnöke, Rickl Antal. Megtörtént ugyanis, hogy míg a helybeli angol nyelvtudósok egyik-másikat nem értették meg az angolok, addig Rickl Antal, a ki soha sem tanult angolul, néhány angolosan kiejtett német szóval, kézmozdulatokkal, szemhunyorításokkal, mutogatásokkal, valóságos csodákat művelt és egyike volt az angolok legkapósabb tolmácsának. Antal urat minduntalan karon csípte egy-egy angol. Őtet megértették.

Hutflész Kázmér ur rendkívül örvendett annak, hogy az angolok nem németek. Kázmér ur ugyanis német nyelven tud be-

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

lett, én egyszerűen a munkás érdem, a hivatott alkotó tehetség, az igazi, a szívem szerinti magyar gazda előtt hajlok meg ezen a helyen, amidőn a közel napokban az ő munkásságának, vezetésének a virágzó telepítéseiben magamnak is alkalmam nyílt gyönyörködni, örvendezni.

A magyarságnak nagy szüksége van az ilyen férfiakra. Helyén való tehát, hogy minél szélesebb körben ismerjék, becsüljék meg a magyarok a Szabó Lajos nevét, munkásságát, mely ime a sívó buczkákból varázsolta elő az aranybányát, a sok száz magyar földbirtokos és magyar földmunkás családnak boldogulását.

Ifjabb Móríc Pál.

Nem a tehetség, de a szegénységi bizonyítvány.

(A városi művészeti ösztöndíjak sorsa.)

A városi tanács csütörtökön ítélkezett a 300 forintos ösztöndíj felől. Három évre egy sarju szobrásznak ítelték oda. Ez a sarju szobrász két figurát mutatott be a tekintetes tanács uraknak és szegénységi bizonyítványt is. A bemutatott figurákban nem volt semmi olyan vonás, mely művészi hivatottságról tett volna bizonyosságot, a k k meg néztek a figurákat, ebben körülbelől egyhangulag megegyeznek. De az egyik figurácska Simonffy polgármestert ábrázolta volna, noha abban az érdekelt polgármester sem ösmerte fel magát, ellenben a szegénységi bizonyítványa az kifogástalan volt. Mindezek alapján a tekintetes tanács urak nagy bölcsen e

szélnetni, hanem, amint vallotta, a német beszélgetés veszedelmes hatással van rája. A multkoriban valami német emberrel beszélgetett Budapesten és a német beszédétől úgy megfajult a nyelve és a toroka, hogy egész éjszaka hideg vizes ruhával kellett borogatni.

Ezt azért emlitem fel, mert alighanem némely helybeli angol nyelvészünk is kifizsamította a szokatlan erőlködés miatt a nyelvét.

Az angol gazdákon látszott ama mondásnak az igazsága: — ép testben ép a lélek. Mindnyája izmos ember volt. Pompás volt az étvágyuk, az itvágyuk. Midőn pedig a tanintézetben a déli oszonnázásnak vége volt, oly kedves volt az a jelenet . . . felállott az előkelő megjelenésű angol elnök, a mister Fitch ur és utána a többi angol és aztán régi angol szokás szerint daloltak egy harsány, egy vig nótát valamiféle három fiatal jó kedvű fickókról. És a termet harsogató háromszoros: „Hip, hip, hurrah!” volt a nóta vége.

Még kint az ifjusági tornatérén is mutatták az izmos angolok, ugrásban, emelésben, kötél mászásban, hogy nem pettyhüdtek. Élet és erő bizserg az izmaikban.

A derék Biró Gézáék kint a szövetkezet hatalmas és pompás szőlőtelepén még viharágyuztak is az angolok tiszteletére. Az angoloknak azonban sokkal inkább tetszett, hogy fiatal, napbarnította arcú magyar leányok szolgálták fel a templom nagy deszka szinben az igazi magyaros ebédet, a szép asszonyok főztjét . . . No de izlett is az

fiatalnak ítelték oda az ösztöndíjat. Mi nem irigykedünk az illetőre, sőt kívánjuk, hogy az eddig ellenkezőkkel tehetségről, fejlődésről győzzön meg mindenkit. Ma azonban mind a tehetség nyomai, mind az iskola hiányoznak nála, azért valóban bámulatra keltő, hogy a tanács miként ítélhette oda neki ezt az ösztöndíjat, midőn tehetséges és iskolázott fiatal művész növendék is pályázott, mi csak egyet említünk a többi közül, a ki már háromév óta művész iskolába jár, a ki ritka szép művészi tehetségéről, tudásáról a tekintetes tanács urak előtt is bemutatott bizonyítványaival, és sikerülteb nél-sikerülteb rajzaival, főtéseivel adott teljes, erős bizonyosságot.

Ennek a fiatal művész embernek minden kívántató kelléke, érdeme meg volt ahhoz, hogy kiérdemelje a művészeti ösztöndíjat, csak szegénységi bizonyítványa nem volt, sőt ellenkezőleg jómódu szüléknek a gyermeke, Hajdu Gyula tanácsnoknak a fia ez a valóban tehetséges, már is képzett művész-növendék, ifj. Hajdu Gyula, a kit azon az alapon — mert jómódu szüléknek a gyermeke, a tekintetes tanács rövidesen elutasított.

Pedig ez előtt a fialemler előtt bizonyos művészi jövő áll, ez a fialemler nem közönséges kézművesnek akarja képezni ki magát, hanem mester iskolákban is tovább folytatja a tehetsége fejlesztését, így valóban egyik legérdemesebb lett volna a város ösztöndíjára, de hát mit a tanácsnak a tehetség?! . . . Főbb a szegénységi bizonyítvány, legalább így néha-néha, mert nem mindig ez az eset.

1895 ben Tóth András szobrászmester, aki ma a magyar képzőművészetnek egyik büszkesége, elősmert mesteri tehetsége, számos nagymesteri alkotásnak az alkotója, midőn a Stróbl iskolájában volt fent, a családos mester szinten folyamodott e 300 frt.-os ösztöndíjért, neki talán volt szegénységi

angoloknak a magyar ebéd. Fent a fejk fölött pedig gyöngyvirág füzérek illatoztak és az angolok szívökben melegekde köszönték ezt a gyöngyvirágot, mert a gyöngyvirág az ő királyoknak, Edward királynak a kedves virágja.

Midőn pedig az angolok áldomás mondásai után az angol király himnuszt rázendítette Rácz Károly, az angolok, mint egy test, mindig, mindnyájan felállottak és megindító érzéssel tiszteletgerjesztő büszkeséggel dalolták a nemzeti nótájukat . . .

Eszembe jutott, hogy nálunk a „Gottterhaltéval” ütök arcuzal a magyar nemzetet, ha valahol megjelenik a magyar király, sőt még olyankor is, — midőn meg sem jelent, — zeng a zsarnokság nótája . . .

Meltán büszke az angol. Nálók a nemzeti földből fakadt ki minden, nálunk pedig . . . Jobb nem is szólni róla!

Ele mes, tanulékony nemzet az angol. Való igaz, hogy a szövetkezeti „Ezerjőféle” is dagasztotta már angoljainkban az angol virtust. És midőn a legények-leányok dali magyar tánczra, csárdás tánczra kerekedtek, nehány angol dzsentlemen szinte beugrott a tánczba. Aztán úgy ropták a csárdást, más sem tüzesebben. Mert ütemre léptek. Különösen egy szálfanagy vörös angol legény tett ki magáért. A vörös angol a táncz végén a napégette arcú tánczosnót is körül-körül csókolgatta . . . Való igaz, hogy némely szőlőtelepi kérés marku kapás legény morgott is a bajusz alól.

Szabad Hajdu.

bizonyítványa is, mert akkor még küzdve-küzdött az életterheivel, de a folyamodására még máiglan sem kapott választ, mert bizonyosan ott rekedt meg az valamelyik fiókban.

Hát az ilyen eljárás valóban érthetetlen, a tekintetes tanácsurak részéről. Ennek az oka, hogy vagy a művészetekhez nem konyitanok, mit pedig minden jóízű emberből is várhatnánk, vagy pedig közönyösen veszik az egész kérdést, csakugy vaktában, egyik, vagy másik befolyásos urnak a szeszélye és a megkönyezkedés szerint döntenek.

Ez nem méltó a tekintetes tanácshoz. Midőn a tehetségeket mellőzik, magokról adnak ki szegénységi bizonyítványt, már pedig más teren is elégszer kiadhatják ezt a bizonyítványt, a mely a tanácselőtt művészeti ösztöndíjak odaitelésénél inkább döntő, mint a tehetség, és a t-hetség sikerült alk-tásai. Már pedig, tudunkkal, azok a művész esemetek, köztök három szobrász, a kik ezt a 300 forintos ösztöndíjat 3-3 éven át élvezték, kifejlett tehetségek, befejezett mesteriskolajokról, alkotó hírnevökről nem adtak életjelt. Még talán a döntők tanács urak sincsenek tisztában azzal, kik élveztek ezt az ösztöndíjat? Mire végeztek ezek azzal? Mutattak e be valami eredményt? Egyáltalában a művészeti pályán vannak-e még? . . . Minekünk egy régebbi ösztöndíjasról igen is tudomasunk van, a ki érdemes művész emberré fejlődött ki és a ki jelenleg is városunkban él. Ez Kovács János festőművész, a ki azonban a debreczeni társadalom közönye miatt el van temetve, a részvétlenség miatt nem bonthatja ki teljes erejében tehetségének a szárnyait. Ez igen szomorú, igen jellemző a mi állapotainkra, hogy azon egyetlen ferfiut, a ki tehetsége alapján a város művészeti ösztöndíjával sikereket ért el, mesterré képpezte magát és tagadhatatlanul képzett tehetség, ily mostoha sorsban hagynak elhervadni.

A tanács fenti döntése és ez az utóbbi eljárás szomorúan jellemző a debreczeni felfogásokra és viszonyokra. Ilyen magaslóku érzéketlenséget valóban nem vár-nánk a kálv-nista Róma vezetőitől és társaldalmától.

Adatok a gazdaszat fegyvertanához. *)

(A nálunk forgalomba lévő viharágyuk bírálata.)

A Földmívelésügyi miniszter Ur figyelmébe.

I.

Hogy a viharágyuzás nem új intézmény, azt fölösleges hangsúlyoznom. Tudjuk azt ugyanis, hogy annak multja messze visszanyúl még a babonás kor évszázadaiba, sőt nyilvánvaló tény az is, hogy József császár rendeletére a XVIII. században egész Ausztria területén betiltatott a viharágyuzás; de jól tudjuk azt is, hogy ujabban ismét fölkarolták az eszmét és elsősorban is az Osztrákok, utánuk az Olaszok ezeket követ-tük mi Magyarok, utánunk jöttek a Franciaák, Sweicziak, a Németek stb. stb. És legujabban az Oroszok lelkesült hívei ennek a divatossá vált eszmének s nagy hévvel igyekeznek annak propagandát csinálni Gogol Janowszky, az orosz czári udvar pinczészeti fődirektora, ki a tiffiszi és krimi tapasztalatait összegezve, meglepő eredményekről

*) Kefelenyomat „A Természet” junius 15-én megjelenendő XX. számából.

Szerk.

számolt be a múlt évben Lyonban megtartott III. nemzetközi kongresszusnak.

En ez alkalommal a viharágyzás hasznosságának és célszerűségének kérdése fölött tudományos disszertációt tartani nem szándékozom és pedig annál kevésbé; mert a viharágyzásnak pro és contra igen, de igen számos barátja és ellensége van s mivel a kérdés hiányos kísérletezések miatt véglegesen még ugysem dönthető el, noha egyelőre én is a III. nemzetközi kongresszus amaz álláspontján állok, hogy t. i. az intézmény föltétlenül megérdemli az alapos kísérletezést, a mibe kétségtelenül, nagyban belejátszik a viharágy helyes konstrukciójának kérdése is; mert elvitázhatatlan tény az, hogy kísérletezni is csak a kitűzött célnak minden tekintetben megfelelőnek ígérkező eszközzel lehet; miért is már a kísérletezés stádiumában is nagy gond fordítandó úgy a viharágy, mint a löszerek anyagára, szerkezetsajátságaira stb. stb.

Igy fogván föl gazdaközönségünk egy része is a dolgot, a midőn több oldalról föl-szóllítottam — tekintettel a viharágy által okozott gyakori balesetek, sőt szerencsétlenségekre, — hogy venném tüzetesebb vizsgálat alá az országban forgalomba levő viharágy készítményeket és adnám le azok fölött, mint fegyvertanús, szakértői véleményemet — főleg a mi az alkotások anyagát, konstrukcióját s ezzel kapcsolatban a hazánkban használatos viharágy biztonságát illeti. En a főkérdéseknek engedve, szerit ejtettem a szemlének es vizsgálataimat — amennyiben az módomban állott — kiterjesztettem még a használatban lévő löszerek, lökészülekek s az ágyuk rendeltetésének helyes voltára, kezelhetőségük egyszerűségére, működésük és használhatóságok kellő gyorsaságára, hatásuk terjedelmére és tartósságukra s jelen cikkelyemben vizsgálataim eredményéről kívánok beszámolni; ez uton kívánván csekély személyembe bizalmat helyező érdeklődők igényeit kielégíteni. De válaszó és ismertetésem organumául a sajtót és a nyilvánosságot szemeltem ki; mert hisz a kérdés általános érdekű és azt vélem, hogy földbirtokos osztályunk legnagyobb részének érdeke indokoltá teszi elhatározásomat, — melynek kapcsán kizártnak tartottam a figyelmét föl nem hívni még külön is földmivelésünket minden fázisában, minden mozzanatában megnyugtatósunkra oly nagy mérvben szíven hordozó szakminiszter urnak — ezen — úgy vagyon — mint személybiztonsági tekintetből — nagy fontosságú ügyre.

A mi a löszereket illeti, kétféle láttam forgalomban t. i. az Emmerring tüzi-jateszer gyáros készítményét a „pyrolit“-ot és továbbá a „robantó löpor“-t; ágyut többfelét, melyekről egyesleg kívánok megemlékezni; de ezekre nézve előre bocsátani óhajtom azon általános impressziómat, hogy „ágyu“ névre méltó viharüző készüléket alig-alig láttam s meg vagyok győződve arról, hogy az egyes szerkezetek készítői a fegyvertanús legprimitívebb ismerteivel sem bírnak: miért is igen természetes, hogy szakvizsgálataim resultoma nem igen lehet az igen tisztelt viharágy gyáros urak nyére; ám, de engedelmet kérek, úgy a közönség érdeke, mint a nagy horderővel bíró magas cél engem részrehajlatlan kritikára késztet, mely ha tán nem is teljesen ment tévedéstől, azonban föltétlenül jóakaratu és befolyás nélkül való.

A lövő szerelésekről (patronokról) külön nem fogok megemlékezni; mert ezeket egy helyen amugy is terjedelmesen fogom majd méltatni, a hol elég hüen figyelmeztetek mindenkit ezek hátrányaira; itt külön-

leg csak a „pyrolit“-ot említem meg röviden s azután kizárólag a viharüző készítményeket fogom beható bírálat alá venni.

Láttam és hallottam a „pyrolit“ lövedék meggyújtását és elsütését. Ennek gyújtókanócját szelgyufával meggyújtotta a szolgálatot tévő közeg s tán 1 percz eltelte után bekövetkezett az explozió, mit azután 4—5 másodpercig tartott sivitás-szerű kis éles hang követett a fejem fölött a levegőben, tán 50—60 (?) méter magasságban, minden jellemző tünet nélkül, mit a robbantószert rejtő csomagocskát körül övedző sodronyszálak széthullott zápora követett, hogy a talajban használatra rendelt eszközöket a földmunkálatok alkalmával rontsa.

No valóban óriási elfogultság kell ahhoz, hogy ennek az ártatlan robbantó szernek a hatásában valaki csak pillanatig is bizhassék. Tán nagobb lenne a siker, ha a löszer mennyisége megháromszorosítottánék, megnégyesítetténék; ám de mikor így is 24 fillérbe kerül egy lövés; ugyan kinek volna kedve ily költséges védekezéshez, a mely különben is csak egyirányu lehet, a nem forgatható s csak egyirányban működő (?) közönséges, de 2 méter hosszú vaslemez tölcserből áll. Egyébiránt a tölcsernek itt semmi gyakorlati értéke nincs, minthogy a lövedék onnagátvetiki.

Ez az Emmerring-féle viharüző készülék, melyhez nincsen több szavam, mint annak konstatalása, hogy a sodrony erősítőszálak néhány másodperc alatt mind a földön hevertek, mely tényből — a nehezkesi törvény tételét aplikálva — nyugodt lelkiismerettel megállapíthatam, hogy a tulságos csekély detonáció nem történhetett fölöttém 50—60 méternél magasabban; továbbá, hogy a tölcser, helyesebben vasbogrács, 50 korona ára, bizony, még a viszonylagos értékkel sem áll arányban s hogy ennek kedvéért bizony nagy kár még külön 14—15 frtos védházikóról is gondoskodni. Egyébiránt ami az Emmerring-féle „ágyu“-nak (!) tulajdonított (!) ábrándos „sikert“, (!) illeti, véleményem szerint e czélra hasonló eredménnyel igen jól megfelelhet egy leveses vasfazék is, amennyiben Emmerring „ágyujá“-nál a lövedék vezetés, illetve a ballasztika sarkolatos törvényei teljesen figyelmen kívül hagyattak.

(Folyt. köv.)

Aldja meg az Isten!

Aldja meg az Isten azt a kis fűszálat,
Mely hü ölen zsendül a magyar rónának,
Csillagos éjszaka hűs gyöngyharmatával,
Hajnakra meg az ég vig mosolygásával.

Aldja meg az Isten e föld minden rögjét,
A buzavetések puha tengerzöldjét,
Hogy amint kalászit bőségesen hajtja,
Kék buzavirág is gyönyörködjek rajta,

S hol melán hallgatom a furulya hangját,
Csacsogó pataknak áldja meg a habját,
Szerelmes virágit amért félve-félti,
S az idegen felhőt soha meg nem érti.

Aldja meg az Isten a harist szavaér',
A fülemilét meg bájos daláér',
Aki fészket óv, véd, apró népet szeret:
Aldja meg az Isten, áldja meg!

Tarcsafalvy Albert.

NAPI HIREK.

Istentisztelet.

Az ág. hitv. templomban vasárnap d. e. 10 órakor Nánássy Lajos esküdt felügyelő prédikál.

A református nagy egyházak

jogi helyzetéről készített nagyszabású, nagyfontosságú indítványt Szinay Gyula, volt országgyűlési képviselő, a debreczeni református egyháznak kiváló tagja és gazdasági elnöke. Ezt a nagy horderejű indítványt a debreczeni református egyház presbitériuma által küldött küldöttség magáévá tette és a presbitérium felfogja terjeszteni az 1903. évben összehívandó egyetemes zsinat elé. E nagy fontosságú, az egyház iránti nagy szeretettel és tudással megszerkesztett művet a presbitérium nyomtatásban is megjelentette. Lapunkhoz s érkezett egy ilyen nyomtatvány, mely a református egyházakra és minden egyháza iránt érdeklődő reformátusra a legnagyobb érdeklődéssel, azért azt lapunkban, mely a református érdekeknek és életnek mindig hű tolmácsolója volt, teljes terjedelmében közölni fogjuk. A közlést a jövőbeni első lapszámunkban kezdjük meg. Szinay Gyulának a kiváló jogásznak és buzgó református egyházi tagnak ez az alkotása bizonyára a legszelesebb körben fog érdeklődést és elismerést kelteni.

A tanári kör évzáró közgyűlése.

A debreczeni tanári kör f. hó 8-án vasárnap délelőtt 10 órakor tartja évzáró gyűlést az ev. ref. kollégium kis tanácsteremben. A záró gyűlésre a kör vidéki tagjai közzül a nyiregyháziak testületileg jelennek meg, sőt két nyiregyházi tanár felolvasást is fog tartani, névszerint: Porubszky Pál és dr. Vietorisz József. Az előbbi az iskolai könyvek anyagáról és stílusáról értekezik, az utóbbi a társadalom és a középiskolai tanárok viszonyairól. — A gyűlést társas ebéd követi, melyet a tanári kör rendez a nagyerdei pavillonban a vendégeket hívott nyiregyháziak tiszteletére.

Adatok a gazdaságat fegyvertanához

czimű eredeti, érdekes és tanulságos cikkelyünket ajánljuk a gazdánk figyelmébe. Debreczen és vidékén is elterjedt már a viharágy használat, mely viharágyokra vonatkozólag Lakatos Károly kiváló író, a „Természet“ t. szerkesztője, tisztelt barátunk, igen okos, hasznos, szakszerű cikkel tisztelte meg lapunkat. Midőn e cikket folytatásokban közöljük, ismételten ajánljuk az olvasóink figyelmébe.

Lókiállítás a Hortobágyon.

A lótenyésztés fejlesztésére, a lótenyésztők buzdítására a debreczeni gazdasági egyesület, a földmivelésügyi miniszter segítségével, a Hortobágyon évenként rendez lókiállítást. Az idei lókiállítást, mely lótenyésztési jutalom-

díjak kiosztásával lesz egybekötte, holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor tartják meg a Hortobágy-pusztán, a lóvásártéren. A jutalmazott vagy jutalomért versenyző lovak két csoportban lesznek felvezetve. Hisszük, hogy a debreczeni lótenyésztő gazdaközönség ezuttal is szép sikereket fog felmutatni. A hortobágyi lókiállítás bíráló bizottságának a tagjai a következő gazdák és szakemberek:

Elnök: Huttflész Kázmér. Tagok: Váczy János, Király Gyula, Dalmy László, Bonyhádi Perczel Dénes százados méntelep-parancsnok, Pessina Miksa m. kir. méntelepi százados, Muháros János méntelepi állatorvos, Szuppiny Ödön m. kir. állategészségügyi felügyelő, Leidl Emil m. kir. törvényhatósági állatorvos, Bartha István m. kir. állategészségügyi felügyelő, Ferenczy Ferencz m. kir. gazdasági tanintézet tanár, Vecsey Zoltán, Békéssy László, Fried Emil, Ferenczy Elek, Koszorus Lajos, Wavra József m. kir. városi állatorvos, Axmann Gyula állatorvos, Pásztor István, Polgári Balint Polgári József, Ifj. Kertész István, Ori Mihály, Nagy Balint, Zöld Mihály, Ifj. Kertész János, Jóna János, Fancsovics Jenő, Király József, Fehér Sándor, Banyai István, Keki Sándor, Szentesi János, Erdei Péter, Szűcs István, Rác Lajos titkár.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek:

Ferkó Gyula — Orbán Erzsébet, Vasas János — Geszterédi Mária, Vedres József — Pereze Róza, Menes Mihály — Kovács Eszter, Varga Kálmán — Nagy Róza, Budai József — Szathmáry Erzsébet, Hüse János — Szilágyi Erzsébet. — Összesen 7 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentettek be: Szincsek Péter 7 hónapos csecsemő, Dihea László 5 hónapos csecsemő, Balog Mária 14 hónapos csecsemő, Szodrai József 32 éves önálló cipész, Tóth Julianna 5 hónapos csecsemő, Csibi Sára 38 éves háztartásbeli, Domokos Sándor 1 hónapos csecsemő, Blazsek Margit 10 hónapos csecsemő, Juhász János 3 hónapos csecsemő, Csonka Erzsébet 1 hónapos csecsemő, Jóna Katalin 3 éves gyermek, Kokas Sándor 1 hónapos csecsemő, Daku Róza 2 éves gyermek, Molnár András 81 éves szegényházi apolt, özv. Kevács Ferenczné szül. Sipos Sára 77 éves szegényházi apolt, özv. Csöreg Lászlóné szül. Nikisch Klára 72 éves háztartásbeli, Faragó Mihályné szül. Kecskés Sara 67 éves háztartásbeli, Földvári Lajos 54 éves dohányos, Molnár János 75 éves önálló szabó, Kis Péter 10 hónapos csecsemő, Klein Jenő 13 éves tanuló, özv. Boros Andrásné 48 éves mosónő, Bikfalvi Julianna 14 éves háztartásbeli, Tarkányi Györgyné szül. Magi Julianna 40 éves háztartásbeli, Schneller Károly 56 éves honvéd százados, Dávidházi Andor 15 hónapos csecsemő, Weisz Sándorné szül. Pollak Ida 47 éves háztartásbeli, Vadon Zoltán 23 éves ügyvéd jelölt, Tiloneli Miklós 4 hónapos csecsemő, Fekete Antalné szül. Hámros Erzsébet, 68 éves háztartásbeli, Kőrös Mária 2 hónapos csecsemő, Szabó Mihály 69 éves szegényházi apolt, Bánik Miklós 30 napos csecsemő, Horváth Péter 2 éves csecsemő, Dutka Julianna 5 hónapos csecsemő, Varga Julianna 7 napos csecsemő, Vida Margit 5 éves gyermek, Fábian Rózsa 5 hónapos csecsemő, Demjén Gábor 4 hónapos csecsemő, Kereszturi Ferencz 7 éves gyermek,

Bodnár Mária 12 hónapos csecsemő, Kosuta Bálint 4 hónapos csecsemő csecsemő, Philipp Károly 52 éves éves pinczér, Orosz Julianna 2 hónapos csecsemő, Szabó Ferencz 2 hónapos csecsemő, Nemes Rókiezky Ferencz 57 éves nyug. mozdony vezető és 3 halva születés. Összesen 52. Mint-hogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 47 születést (26 fiu 21 leány) jelentettek be úgy a halálozások 5-el multak felül a születéseket.

A debreczeni református egyház

presbiteriuma f. hó 8-án, vasárnap délelőtt 10 órakor, az egyház tanácstermében presbyteri gyűlést tart. A gyűlésen Kiss Áron püspök, lelkész elnök és Simonffy Imre főgondnok elnökölnek. E gyűléseik több oly fontos tárgya van, mely kívánatosá teszi, hogy a presbiterium tagjai a legteljesebb számban jelenjenek meg.

Prielle Kornéia, mint operaénekesnő.

Prielle Kornéiát, a magyar színművészet ragyogó csillagát, fényes büszkeségét csak a napokban ünnepelte az ország közönsége. Sok mindent megírtak a művésznő életéből, de egy igen kedves kis epizódról, melyre talán az ünnepelt művésznő maga sem emlékezik, megfeledkeztek. Ez a kis epizód nem más, minthogy a legaranyosabb, a legkedvesebb Nagymama 54 évvel ezelőtt mint operaénekesnő lépett fel a színpadon és pedig Szerdahelyi Kálmán tiszteletére, a ki később férje lett, kinek akkor jutalomjátéka volt. Egy debreczeni uriembernek van a birtokában egy kritika és színlapgyűjtemény, mely hajdanta Kundt, — Virányi Johanna világhírű operaénekesnő, — ki egész Európát beutazta és dicsőséget szerzett a magyar névnek — tulajdonát képezte. Érdekes ez a gyűjtemény, mely magában foglalja a művésznőről szóló magyar, német, francia, angol sajtó kritikáit, a fellépései alkalmával hozzája intézett költeményeket, s mindazon daraboknak a színlapját is, melyben a művésznő fellépett. — Ezek között az írások között van az az elsárgult színlap is, mely bizonyítja, hogy a legkedvesebb s legnagyobb magyar művésznő, Prielle Kornéia mint operaénekesnő is játszott. Átböngésztük az érdekes gyűjteményt, de arról nem szerezhettünk bizonyosságot, milyen sikere volt Priellenek, azonban elgondoljuk, hogy az ő ajkáról csak lágyan, édesen, fülemüléhez hasonlóan zenghetett a dal s bizonyára a siker sem maradt el. A színlap tanúsága szerint 1848 január 8-án lépett fel Prielle, mint operaénekesnő, de még ekkor nem volt neje Szerdahelyinek. A „Linda“ cz. nagy operát a Szerdahelyi Kálmán jutalmazásául Nagy-Becskereken adta elő a Feleki Miklós torontali biztosított dalszintársulata, bérlatszűnetben. Boisfleury marquis szerepét Szerdahelyi Kálmán játszotta. Prielle Kornéia a Mártha szerepében lépett fel. Felemlítjük, hogy még egyszer lépett fel az opera Márttha szerepében, január 28-án, ekkor már bérletlen. Érdekes a színpadon Szerdahelyinek Virányi énekesnőhöz intézett és írott néhány sora: „Ein erlicher Mensch halt sein vort immer, oder Manchmal. Szerdahelyi.“

A kereskedő ifjak

vasárnap 8-án saját kerthelyiségekben nagyszabásu versenytekézőt rendeznek, melyen az egyesületi tagokon kívül vendögek is szívesen láttatnak. A verseny már délelőtt 10 órakor kezdődik. — Friss sörről és hideg ételekről Markus Jenő vendéglős gondoskodik.

Az állami főreáliskola tornavizsgálója.

Beküldetett: Tudatjuk az érdeklődő közönséggel, hogy a debreczeni állami főreáliskolában a torna vizsgálat nem junius 8-án a mint a nyomtatásban közzétett vizsgálati sorrendben közölve van, hanem egy héttel később, junius hó 15-én, vasárnap délután 5 órakor lesz a főreáliskola udvarán. Az áll. főreáliskola igazgatósága.

Zoltai írótlárs

ki van ön szerkesztve. Derék vidékünk harsonái gunyosan figurázva körözik azt a hirt, nem ugyan líptai turóval, hanem inkább csóttel, melyben tréfálkozunk az ön lelkesedésén, melylyel ösmert barbaráti érzelménél fogva, az angol-bur békekötés felett örvendezett... Lám kedves Zoltai írótlárs, míg ön csak a levéltárakat kutatta és a magasabb tudományos körök által is elösmert, érdeklődve fogadott, kötetekre tehető becses historiai adatokat aknázott napvilágra Debreczen és a magyarság multjából és értékes történeti tanulmányait „szíves fel- emlités“ végett lapoknak is megküldötte, egyik sem vett önről, az ön értékes historikus munkálkodásáról tudomást: de ime kedves írótlárs egy tréfás hírnök következtében, melyből ugyan a mi rovásunkra akartak gunyt faragni, egyszerűben neveztes férfivá emelkedett ön... Kedves írótlárs ebből legalább ítéletet alkothat a felől, milyen komoly és milyen k ó s e r a magyar sajtó nagyobb része.

A Tisza-féle demokráta-szabadelvű nagyváradi Szabadság zokog. Választékos ghetto szóvirágokkal és érzésekkel kifogásolja azon Berettyó Ujfaluból származott hírnököt, hogy Örlel urat, a ki oly csuf szeplőt ejtett a margitai mandátumon, bizonyos bukása esetén az ujfalu fészolagabirósággal akarja kárpótolni az atyafiság. A váradi ujság esz-folkodva czafolja ezt a hirt és minket azzal akar le sujtani, hogy még azt sem tudjuk, hogy Gyurka-e vagy Kálmán-e a margitai jelölt? Szerintünk ez nem olyan nagy országos bün, ha valaki az Örlelek közönséges nevét összetéveszti és a Kálmán helyett Gyurkát vét. Valljuk be ez a név hangzatosabb is. Például — Kubinyi Gyurka. Egyébként pedig közönséges numerus mindegyik.

József főherczeg Debreczenben.

A legmagyarabbnak nevezett főherczeg, József főherczeg, a közel napokban Debreczenbe érkezik. Debreczen környékén összpontosították az első, második, harmadik és negyedik honvéddalozogzereket, melyek e hó 29-től július 30-ig gyakorlatokat fognak itt tartani. Az ezred gyakorlatokon pár napig jelen lesz József főherczeg is. A főherczeg érkezésének ideje még nincs pontosan megállapítva.

Beszélő ökör.

Az egyik váradi ujságból olvassuk ezen a magyar nép józanságával nehezen összeegyeztethető hirt:

Szabó György nagyszalontai parasztgazda a napokban kint idözött a tanyáján. Dolgozott egész napon keresztül, megfeszített munkával, amíg végre nyugalomra tért. Az ököristállóban levő nyoszolyára fekdült le és jókedvvel nézegette hatalmas, erős barmait. De Szabó Gyuri gazda nem sokkalig volt jókedvű. Egyik ökre, a hosszú szarvu Bimbó, amely eddig csöndesen kérdözött a jászolhoz kötve, hirtelen feljött

s e mellett még a hazai bányáipart is pártolta. Mi tehát azt a tanácsot adjuk Debreczen városának és a hasonlóan gondolkozóknak, hogy hirdessenek először pályázatot olyan kályhák szállítására, a melyekben a hazai szénfajtákat gazdaságosan lehet elégetni (van ilyen elég sok) aztán hazai szénre a melyet ezentul égessenek, a megtakarított összegét pedig fordítsák kulturális célra, első sorban olyan intézményekre, a melyek alkalmasak arra, hogy a gyermekeket az iskolában, a közönséget az életben tanítsák arra, hogy igen nagy haszonnal járó hazafiság az, mely a hazai termények és gyártmányok fogyasztásában nyilvánul.

A nánási küldöttség Wlassicsnál.

Sürgönyileg jelentik: A nánási gymnásium segélyezése ügyében tegnap deputáció tiszteletgett Wlassics közközt. miniszternél. A deputáció tagjai Benkő Lajos ref. lelkész, Kállay Imre főgondnok és Nagy Elek gymnáziumi igazgató voltak. Rákosi Viktor képviselő vezette a miniszter elé a küldöttséget, mely a gymnázium új épületére 60 ezer korona segélyt kért. Wlassics miniszter szívesen fogadta a küldöttséget. Erdekldött a nánási gymnázium ügye iránt. És megígérte, hogy a mit csak tehet, megtesz.

Letartóztatott igazgató.

Budapestről sürgönyzik, hogy Ó-Budán letartóztaták Kárpát Sándor fővárosi bizottsági tagot, a földmives és szőlőegyesület igazgatóját, a ki a földmivelési miniszterium szénkéneg raktárát is kezelte. Hivatalos pénzekből 18 ezer koronát sikasztott.

A sertésvásártéri rakodó megnyitása.

A debreczeni sertéshizlalók hónapok óta hiába várják az új sertésvásártéri rakodó megnyitását. Most, a régóta húzódó megnyitási ügye mégis csak dűlőre jut. — A kereskedelemügyi miniszter ugyanis értesítette Debreczen város tanácsát, hogy az új sertésvásártéri rakodó műtanrendőri bejárását június 11-ére állapították meg.

Elhunyt hírlapírók.

A magyar sajtó két derék munkása dőlt ki az élők sorából. Az egyik Zempléni P. Gyula, kinek elhunytja veszteség a magyar sajtóra mert benne egyik képzett irodalomra, tehetséges tagját vesztették el. Zempléni nemcsak mint hírlapíró, hanem mint szép író s fordító is rég ösmertette tette nevét. A másik veszteség a sajtót Székely Andor budapesti hírlapíró elhunytával érte, a ki szintén tehetséges, szorgalmas munkása volt a sajtónak. 30 évig élt, az „Alkotmány“-nak volt dolgozótársa. A budapesti újságíró egy-let temetteti el.

Szabadka város elharácsoltt vagyona.

Most derült csak ki, mily lelketlen és botránysos gazdálkodás folyt Szabadkán a város vagyonával. Ma-

musich Lázár polgármester, a despota volt a gazda a város vagyona felett. A belügyminiszteri leirat **egymillió ötszázhetvenöt ezer koronában** állapítja meg a polgármester által **elkezelt pénzeket**. Ezt a horribilliss összeget Mamusich Lázár felhatalmazás nélkül költötte el, meg nem engedett czélokra. Ezenkívül kölcsönöket vett fel jóváhagyás nélkül s azokat a folyó kiadásokra fordította. Ijesztő módon foglalja össze több íven a miniszteri leirat, azokat az ázsiai állapotokat, amelyek a botránysos közigazgatás és hűtlen vagyonkezelésre vonatkoznak. És a polgármester lelketlen sáfarkodásának a levét most a pótdóval amugy is tulterhelt város közönsége fogja meginni. Ámde magát a fekete levest a polgármester iszsza meg. Utótt végre a megtorlás órája.

Szerelmi dráma Kabán.

A kabai határban tegnap szerelmi dráma játszódott le. Két kabai gazda ember a szereplő s az indító ok Bartha Károly gazda felesége, kivel Vas Mihály gazda szerelmi viszonyt folytatott. Bartha erről tudomást szerzett s tegnap, hogy a csabítón bosszút álljon, felkereste Vas Mihályt a tanyáján. Vas Mihály dolgozott éppen s Barthát meglátva köszöntötte, ki felelet helyett elő-rantotta revolverét s Vas Mihályra lőtt. A golyó Vas Mihály czombjába fúródott. Vast a lövés nem ingatta meg, rárontott Barthára s földre tiporta. A dulakodás s lövés zajára Vas szolgálja rosszat sejtven, gazdája töltött revolverét kihozta s átadta gazdájának, ki minden gondolkodás nélkül kétszer Barthára lőtt. Mindkét golyó karjába fúródott. Ezzel vége volt a drámanak. A súlyosan sérült Barthát hordágyon szállítottak Kabára, Vas pedig szekeren ment be az orvoshoz. A esendőrség is tudomást szerzett az esetről. A vizsgálatot megindította s jelentést tett az ügyészségnek.

Debreczeni heti piac.

A június hó 2-3 an tartott heti vásár eredménye. Buza: 17 kor. 40 fil., 16 60 fil. Kétszeres: 15 kor. — fil., 14 kor. 20 fil. Rozs: 13 kor. 40 fil. Árpa: 12 kor. — 11 kor. 60 fil. Zab: 12 kor. 40 fil. — 12 kor. 20 fil. Tengeri: 10 kor. 60 fil., — 9 kor. 80 fil. Köles: 8 kor., 7 kor. 80 fil. Széna: 6 kor. 20 fil. 3 kor. 20 fil. Haj: 98-100 kor. Zsir: 120-116 kor. — Ló- és szarvasmarha vásár. Ló felhajtott 870 drb., — ló eladatott 450 darab, Szarvasmarha felhajtott 950 drb., eladatott 670 drb. Sertés vásár. Sertés felhajtott 1250 darab — eladatott 876 drb. Kővér sertés kilója 92-00-96 fil. A vásár lefolyása élenk volt.

Nyitva van Debreczen

legszebb, természetes nyári kerthelyisége. A Márkus Jenő bor- és söresarnok udvarkertje, mely szőlőskertekkel szomszédos. A délutáni és esti órákban a legpompásabb levegőjű és

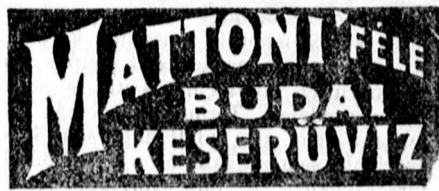
és legkellemesebb szórakozó hely ez ma városunkban, hol minden nap „vacsóra“ különlegességek, jégbe hűtött italok, a legjobb Dreher-féle sör kapható. „Piros bor“ literje 30 krajezar.

Nyilatkozat.

A szolyvai gyógyvizet kiváló sikerrel használok praxisomban és magam is annyira hozzá szoktam, hogy nélkülözni nem tudom Dr. Zavaros Gyula Kölesd, (Tolnamegye.)

A szolyvai ásványviz kitünő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

Nyilttér.

legjobb hajtószer.

Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán.)

Idény: április 15-től október hó 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos dr. Polgár Emil.

Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő. — Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

A bőrápoláshoz!

A védjeggyel gyakran előforduló hamisításoknál ajánlatos a valódira figyelni. A Berger-féle gyógyszerzappanok hirdetéséinél benyomtatott védjegyek láthatóan rajta kell lennie a szappan címkéjén, csomagolásán és használati utasításá valamint a szappanon is.

Utánzatok visszautasítandók, mert csak azok a valódiak, mely már 30 év óta forgalomban vannak. Csak G. Heil C.-től való Berger-féle szappantól várhatjuk a kitünő hatás bizonyosságát.

Minden Berger-féle szappanon ezen védjegy látható. [3]

Dr. Varga Kálmán

ügyvédi irodáját

Debreczenben, Széchenyi-u. 15 sz. a.

megnyitotta.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
(székhely Debreczenben)
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya-ésgyárításulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészből földhajtók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában különként 16 krtól fölfele szállíthatnak és ami a festék szintisztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

fordult, felnyitotta őrlésre berendezett száját, azután megszólalt — valóságos ember hangon. Ezeket mondotta:

— Jó termés lesz ez idén, csak legyen, aki learassa...

A nyoszolyán heverő gazda felült az első szóra és nagyot nezett, majd mikor látta, hogy ökre, a Bimbó beszél, szörnyen megijedt. A hideg egyszerre kirázta. Egyre az ökör jóslatát forgatva a fejében, kiszaladt az istállóból, majd kocsira ült és Nagyszalontára hajtatott.

Valahány ismerősével találkozott, mindnek elmondotta a fentebbi történetet. Hogy megszólalt a Bimbó és mit jósolt. Olyan meggyőzően beszélt, hogy rövid idő alatt legalább hatvan ember esküdött meg rá, hogy az ökör csakugyan megszólalt. Egész tábor keletkezett Szabó gazda körül, a kik mind az ökör jóslatát fejtegették.

Örültek a jó termésnek, de annál inkább elszomorodtak a dodonai kijelentés másik részén, azon, hogy csak legyen, aki learassa. Véres haborút, pusztító korelát, majd a világ végét magyaráztak belőle és volt szomorúság, mintha máris itt lenne a szörnyű veszedelem. Természetesen az intelligensbb elem nem adott hitelt sem Szabó Gyurinak, sem az ökörnak s a szalontai uri társaságokban a fura történet felett kacagnak napok óta. Kacagnak ma is, mert a nép egy része ma is szentül hisz az ököri kinyilatkoztatásban.

Köszönetnyilvánítás.

Beküldetett: Mindazok, kik boldogult jó férjem végtisztességtételen megjelentek és fajdalmukat részvétükkel enyhíteni iparkodtak fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Debreczen 1902. június 6. A gyászoló család nevében özv. Schneller Károlyné.

Megadózták a Simonffy polgármester tábla pénzét.

Nehéz idők járnak a Basahalma fölött. Hajdanta bezzeg másként volt. A hatalmas podeszta a Tiszák idejében döntő szóval bírt még a miniszteri szobákban is. De ma már nagyot változtak az idők. Mindenki látja, érezi ezt, csak az öreg Simonffy mereng a multak letűnt dicsősége felett... Néha ugyan fel-felriasztják merengéséből a kegyetlenek. Hol a legkedvebb alkotási, a városi pálinka mérést fenyegetik tamadással, most meg ime már a táblapénzét is megakarja adóztatni a kiméletlen fináncz ugyanis királyi tanácsos öreg podesztánk ötszázforintokat szededet fel évente, a melyre most negyed osztályu kereseti adót vetett ki a fináncz. Nosza tiltakozott a podeszta és átüzent Faust pénzügy igazgató urhoz, ezután a jövedelem, után nemjardó, mert az neki, mint „polgármesteri személyi pótlék” dukál. De most jöna java. Még ebben sem nyugodott meg a fináncz és továbbra is fentartotta az adóját s tudakolta, mi is hát az a „polgármesteri személyi pótlék”? Most már megtudta ezt a fináncz, de megtudják a miniszterek is. Ugyanis Simonffy polgármester a pénzügyminiszterhez felebbezett, a „méltatlan terheletés” ellen, a felebbezésből ugyanis az tűnik ki, hogy a podeszta táblapénzül, ebéd és más egyéb polgármesteri apróköltségekre kapta ezen ötszáz forintokat. Hisszük, hogy illetéknéppen le is írja a miniszter a polgármester táblapénzére — alighanem malicziából rovott kereseti adót; de viszont a városházán és városházán kívül az eszem-izsom barátok is erősen fenegetik a fogukat a kilátásba helyezett adómentes polgárnagyai diszbebedekre.

A Rákóczi-fa elpusztult.

Csanakon Győrvarmegyében emelkedett a büszke koronája, hatalmas

tölgy, melynek árnyas lombsátora alatt a kurucz idők nagy fejedelme pihentette tűzben-vészben kifáradt testét. Még a természet fája is nevezetes, megkülönböztetett ha azokra a szomorú szép időkbe vonja képzelmünket. Az a tölgy állt akkor is, levelei elfedezték a forró nap tűzét s galyai suttoztak-beszéltek arról a nagy-esatahősről aki árnyékában dőlt pihenőre. A későbbi nemzedék felkereste e fát s belevészte a nevét a történelmi nevezetességű fa oldalába. A törpe epigon így adott kifejezést érzelmeinek. Jobb és kedvesebb barátai a madarak voltak az öreg fának. Ezek csak annyit kértek tőle, hogy fészkeiket ágaira rakhassák. Ez okozta a híres fa vesztét. A történelem iránt érzéketlen rossz gyerekek, mióta a fészkekhez nem férhettek: felgyújtották a fát. Megmaradt az egyik törzse, de megperzselt koronájával szomorúan bólogat elhalt testvérére.

Közérdekű értesítés.

Beküldetett: Értesítetik a város közönsége, hogy nagyságos kir. tanácsos polgármester ur újabb intézkedése folytán, a születendő csecsemő gyermekek, illetve a születési esetek bejelentése mér az 1901-ik évtől kezdve a házassági levél felmutatásával, a szülők által teendőök meg a rendőri bejelentési hivatalnál, mely körülmény azon megjegyzéssel tétetik közhirre, hogy a bejelentések elmulasztása kihágást képezvén, büntetést von maga után. Debreczen, 1902. június 5. Debreczen szab. kir. város rendőr főkapitányság.

A rendőrbiztos fegyelmi ügye.

Említettük, hogy Puky Gyula főispán Mihályi István rendőrbiztost az ellene felmerült vádak alapján feltüggesztette állásától s egyidőjűleg elrendelte ellene a fegyelmi vizsgálatot. Mihályi István nem nyugodott bele a főispán határozatába, felebbezést adott be a közigazgatási bizottsághoz. A közigazgatási bizottság Mihályi felebbezését jövő hóban tartandó ülésén veszi tárgyalás alá.

A szováti akáczfákat kivágták.

Debreczen városának a Szováton is van egy 4500 katasztrális hold területű birtoka. Az a birtok bérbe van adva. A birtokot régi negyedszázad előtti akáczfák határolták. Most azonban a tanáchoz egy feljelentés érkezett, mely a bérloket vádolta, hogy a birtokot határoló akáczfákat kivágták. A feljelentő azt állítja, hogy a bérlok 4000 darab ilyen akáczfát vágta ki. A tanács feljelentésre kiküldötte a Szovátra: Király Gyula tanácsnokot és Berényi Gábor mérnököt hogy győződjenek meg a helyszínen a feljelentésben foglalt állítások valóságáról. A kiküldöttek szerdán jártak ki Szováton, és arról győződtek meg, hogy a feljelentés való. Az akácok legnagyobb részét kivagdalták, elhordták. Ezt jelentették is a tanácsnak. A tanács bizottságot küld ki annak a részletes megvizsgálására, hogy mennyi fát vágta ki, s milyen nagy összegre rug azoknak az értéke.

Schneller százados temetése.

Az öngyilkos Schneller Károly századosot esütőtörökön delután temették el bajtársainak és a polgárságnak nagy részvé-

mellett. A frissen ásott síron még fel sem száradtak a hantok, már is visszatartó hangok hangzanak fölötte. Az egyik debreczeni újság alcímes cikkben foglalkozik az elhunyt katasztrófájával. Vádakkal illeti azt, a ki már nem tud védekezni. És kiméletlen, kegyetlen sebeket ejt a hozzátartozóknak anélkül is vérző, összetört szívére; holt még a hivatalos vizsgálatot sem fejezték be. Mi az ilyen ríkió kiméletlenséget nem tartjuk a sajtó hivatásával egyezőnek.

Debreczen és a porosz község.

A „B. H.” egy levelet közöl, mely a legközelebről érinti Debreczen városát. Ez a levél egyszersmind megrovás is, mennyiben felelnek meg az adatai a valóságnak, annak a bizonyítását az érdekelt városi urak szíves figyelmébe ajánljuk. A teljes világosság kedvéért helyénvaló lesz, ha nyilatkoznak. Így hangzik a levél:

A minap voltam bátor a t. szerkesztőség figyelmét ama körülményre felhívni, hogy a munkácsi gör. kat. egyház pályázati fölhívást tett közzé, a melyben előírta, hogy a temploma fedésére használandó lemezek osztrák gyártmányúak kell lenniük. A t. szerkesztőség értesítésemet becses figyelmére méltatta, s a B. H.-ban az eljárást megrovta. Ma, fájdalom, abban a helyzetben vagyok, hogy egy újabb pályázati fölhívásra hívjam föl becses figyelmét, a mely nemzetgazdaságilag igen is fontos körülményeket alkalmas kellő világításba helyezni.

Debreczen városa pályázati fölhívást tesz közzé, a melyben évi 4000 métermázsza szén szállítására hirdet pályázatot — a következő kijelentéssel: „A szállítandó szénnek a Charlotte Anna vagy Laura nevű porosz sziléziai bányából való elsőrendű darabos szénnek kell lennie.” Szó nélkül mehetnénk el a fölhívás mellett, ha nem lenne egyéb Debreczen város privát guszusánál. A dolog azonban másként áll. Ugyanilyen kikötést szénzállítási pályázatoknál a hatóságok igen gyakran tesznek. Tudjuk, hogy a nagy közönség is óriási fogyasztója a porosz szénnek és gyárának is milliókkal adóznak a külföldnek szénért. Erre pedig szükségünk egyáltalán nincsen, mert magyar szénfajtáinkat mindenféle tüzelési célra jól és tetemesen olcsóbban lehet felhasználni. Ha mégis tapasztaljuk a nagy szeretetet a porosz szén iránt, annak az oka az, hogy a kályhák, a melyekben a szénét elégetjük, a porosz szénhez vannak készítve; lévén mi mindenben hű utánczói a német szomszédnak. Ha tehát azt tapasztaljuk, hogy a magyar szén nem ad elég meleget, az elégetésnél szagos, kormos, úgy ne a szénét, de a neki nem megfelelő kályhát okoljuk. Pénzügyileg véve a dolgot, egy kis számítás megmutatja, hogy mennyit veszít Debreczen városa évente a porosz községjítés mellett. A szén értékét annak melegfajtóképessége határozza meg. A porosz szén melegfajtóképessége a magyar szénhez képest 7:5 arányban nagyobb, azaz 7 kilogram magyar szén ad annyi meleget, mint 5 kilogram porosz szén; föltéve, hogy mindkettő a neki megfelelő kályhában ég el. Debreczen városának 4000 métermázsza szénra van szüksége, s azt hiszem, hogy 100 kilogramonként 5 koronánál olcsóbban nem igen fogja megkapni, fog tehát fizetni 20.000 koronát. Magyar szénből 5600 métermázsát fogyasztana, s azt bizonyosan megkapja 100 kilogramonként 2 koronájával. Kerülne tehát a fütése 11.200 koronába. Megmaradna 800 koronája, az egész összegnek 44 százaléka

APRÓ HIRDETESEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Harzi kanárik mély hangok és trillázók kaphatók utánvét mellett 8-20 márkáig. Árjegyzék ingyen. W. Heering St. Andreasberg. (Harz) 427.

SZENDRŐSÁNDOR

zongora, hangszer készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányu **zongoráit, hegedűt és pianinóit.** Javításokat és hangolásokat előnyös árak mellett eszközöl Szt.-Anna-u. 3.

Eladó vagy kiadó.

A vasut és csolnakázó tó mellett gyárhelyi ségnek, ipartelepnek, alkalmas új épület-ugyanott lakások is kaphatók. Értekezhetni Kétmalom-u. 11.

Eladó. A város közvetlen közelében a Szepesen, urilakkal s gazdasági épületekkel felszerelt 14 3/4 nyílás tanya, bent a városban pedig 3 szál **tölgyfa gerenda** eladó. Értekezhetni **Szinay Gyula** ügyvéddei Rákóczi-u. 15.

Kiadó lakás. Szép világos, magas, egészséges 2 vagy 3 szobás udvari lakás kiadó Darabos-u. 59 sz. a.

Haszonbérbeadási árverés.

A debreczeni ev. ref. collegium gazdasági tanácsának határozata alapján az 1902. é. okt. 1-től számított 3, esetleg 6 évre a collegium tulajdonát tevő alább felsorolt ingatlanokra **f. 1902. é. jun. 20-án d. u. 3 órakor** a collegium háznagyi hivatalában haszonbérbeadási árverés tartaték meg és pedig a József kir. hg. u. 42 sz. házutáni, jelenleg Molnár Károly által haszonbérrelt 10 hold 778 □ öl ondódi és ugyanezen házutáni, jelenleg Sári Márton által haszonbérrelt 11 hold 1312 □ öl ujosztású földre, a Széchenyi u. 27-29. sz. a. jelenleg Molnár Károly által haszonbérrelt 6 hold 138 öl és 8 hold 500 □ öl területű házutáni ondódi földre, a Péterfia-u. 31-33. sz. a. jelenleg Tömösvári Mihály által haszonbérrelt házutáni 20 hold területű ondódi földre, az Ármós Bálint fele ondódi földekből eddig Szodrai István által haszonbérrelt 1 hold 1306 □ öl, Szilágyi Mihály által haszonbérrelt 5 hold 921 □ öl, Szilágyi János által haszonbérrelt 2 hold 256 □ öl birtokra, végül Tóth György által eddig haszonbérben tartott 22 hold 1490 □ öl bárki kaszáló birtokra A közelebbi feltételek a collegium háznagyi hivatalában bárki által addig is megtekinthetők.

Debreczen, 1902. jun. 4.

Az elnökség.

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használatát mellett, melynek üvege 35 kr, valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlilik (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla-Winkler Ed., Wien, 19. I. Sommergasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz“ címzett gyógyszerterében. **Tóth Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjük **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás fejelentéseért jó díjazás adatik.

Haszonbérbe adás.

A debreczeni református egyház iskoláztatási alapjához tartozó **362 kat. hold 1300 öl Szepesi** földbirtok, mely most az Öry Mihály haszonbérletében áll, ugy nemkülönben az ugynevezett **Táblaház** utáni **21 hold 750 □ öl Ondódi** föld, amely most a Vilmányi Imre haszonbérletében áll s amelyek haszonbérleti ideje f. é. okt. 1-ével lejár, ettől a naptól számítandó időre és pedig előbbi 12 utóbbi 6 évre, a gazdasági bizottság rendelkezése nyomán nyilvános árverésen, mely a ref. egyházi hivatal nagytermében **f. Jun. 9-ikén (Hétfőn) d. u. 3 órakor** fog megtartatni, külön-külön haszonbérbe adatik. A részletes feltételek az egyházi hivatalban, a hivatalos órák alatt **Hódy Béla** levéltárnoknál megtekinthetők.

Debreczen, 1902. május 31.

Szinay Gyula
a gazd. biz. elnöke.

MIÉRT
van annyi utánzat?
MERT
a valódi Eisenstädter-féle
Linoleumpadló zománcz

a törv. bej. „vaslovag“ védjeggyel a legjobb és legtartósabb **puha padlóknak** és **konyhabutoroknak** bemazolására.

Bejegyzett Az **Eisenstädter-féle**

Védjegy

Linoleumpadló zománcz

egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig felülmulhatatlan. Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak

Eisenstädter-féle

„Vas lovag“ „Linoleumpadló zománczot“ a törv. bejegyzett „Vas lovag“ védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek
lack és festék gyára.

Kapható Debreczenben: Békés Emil, Csanak J., Félégyházi János, Fritsch Károly, Ganovszky Lajos, Geréby F. Utóda, Kontsek G., Czegedy és Polgár, Party Eerenz, Rickl József Zelmós, Roth Antal, Sesztina Lajos, Komlósy Lajos, Térei József és Tóth Kálmán cégeknél.

„Rohitschi templomforrás“

borral a

legkitünőbb frissítő

és egészséges ital.

Szőlőművelők és mezőgazdák számára! A szőlőtelepek befeccskendezéséhez, valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegvecs és tormáncs teljes kiirtására

MAYFARTH Ph. és TÁRSA-féle

szabadalmazott önműködő úgy hordozható mint kocsi

szereit

„SYPHONIA“

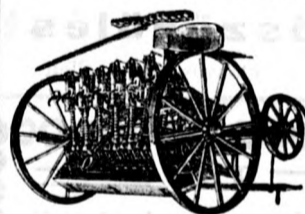
feccskendő, a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyús nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen feccskendőknek már sok ezere menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitathatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

MAYFARTH Ph. és TÁRSA legjobb szerkezetű

„AGRICOLA“

tolóvetőkerék-rendszer vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerekek nélkül, könnyű járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki.

A lehető legnagyobb munka, idő- és pénz-megtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket széna- és szalmaprések kézi használatra, kukorica-morzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonaszekerek, trierok, ekek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

MAYFARTH Ph. és TÁRSA

cs. és kir. kiz. szabadalm. mezőgazdasági gépgyárak **BÉCS, II. Taborstrasse 71.**

Több mint 490 arany-, ezüst- és bronzéremmel — kitüntetve. — Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek. Képviselek és ismételadók alkalmazzatnak.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmazzatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czegjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerterében kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznél Budapest.**

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók. **Rudolstadt.**

Borosznó gyógyító fürdő.

Zólyomgyégyében.

— Vasúti állomás. Posta és távirat. —

Vadregényes fenyvesek közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdei sétányok. Magas forrású vízvezeték. A glaubersós gyógyforrások kitűnő hatásuk. Vevény és idült gyomor és bélhurut, máj és hólyag bajoknál.

Hidegvíz gyógyító intézet.

Masszázs, villamosítás, Kneipp-féle gyógyító mód. Meleg ásványvíz és fenyőfürdők.

Allandó fürdőorvos: Luczy Gusztáv dr. Gyógy-szertár, Lawn-tennis, tekepálya, cigányzene. Lakásár 8—16 kor. egy szoba heti bérlet ágyneművel együtt. Étkezés: levés 20 fl. főzelék 60 fl. tészta 50 fill., sülték 80—1.20 fl. étlap szerint.

Bővebbet alulírt tulajdonosnál.

Rosenauer Lajos

Besztercebányán.

Jó kereset

szerezhető sorsjegyeknek részletfizetés melletti eladásával.

Tisztelegő egyének, a kik ily üzletek **közvetítésével** foglalkozni kívánnak, **alkalmaztatnak.**

Az első magyar iparbank váltóüzlete.

Budapest IV. Deák Ferencz-u. 5 sz.

Stella Giovanni

késműves, műköszörűs és aczélárak üzlete
DEBRECZEN, Piacz utca 79.

Nagyválasztékban tart készletben minden e szakmába vágó finom és legfinomabb **orvosi műszereket, késeket és ollókat.** Elfogad és kiváló gondnal teljesít minden

műköszörűlést.

gyorsan — előnyös árak mellett.

000 0000 00000000

Friss

Liptói májusi turót

elismert legjobb minőségben ajánl Makovicky Péter Liptó-Rózsahegyen. Kapható minden csemege kereskedésben.

Haszonbérlet.

A Kishegyesen lévő **150 kataszi hold (25 nyilas)** elsőrendű **fekete föld** tagbirtok a rajta lévő gazdasági épületekkel, nagy nyitott marha akollal, góréval és felszerelt kuttal az 1902. októbertől több évekre haszonbérbe adatik.

Értekezhetni a tulajdonossal Széchenyi-u. 25. 1. emelet.

Divatos

Női mosó ruhaszövetek, Batistok, Zephirek, Áttört keimek, Sima színes angol vásznak, Cosmanosi szintartó, Indisch-foulard Savannah, Chiné csikos és koczkás vászna!

m é t e r e 27 krajczár és 32 krajczár.

Szerb és Csalány vásznak

15 krtól 22 krig.

Turista ingek nagy választékban

Szabó Lajos fiai czégnél

Debreczen Rózsater.

Legdusabb választék

a legújabb mosó nőruhaszövetek

minden fajából, ugymint :

- 80 cm. széles selyem Lyones, sima, ajouros modern színekben
- 80 cm. „Duches“ foulard selyem hatással
- 80 „ Vaszonszerű divatos finom szövetek
- 80 „ Batistok, pikék, fehér, színes, sima és ajourral
- 80 cm. Legszebb Perkálók, Madapolánok
- 80 „ Zefirek 40 fillértől feljebb
- 70 „ Remek Tenisszövet 40 fill., Csalány vászon 30 fl.

Turista ingek.

KARDOS LÁSZLÓ

Kossuth-utca 9

IDEGBETEGEKNEK

nagyon ajánlható a már 20 év óta orvos-tanárok, gyakorló orvosok s a nagyközönség legszélesebb köreiből előnyösen használt gyógymód, mely csak külső mosásból áll, ártalmatlan, olcsó és meglepő hatása. Az érdeklődők kérjék **Weissmann Román** már 26-ik kiadásban megjelent **ismertető füzetjét** az idegbetegségekről kapható **Dr Rothschnek V. Emil** gyógyszerárán Debreczenben díjmentesen.

Épület és műlakatos műhely áthelyezés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy 7 év óta fennálló vállalatomat Reáliskola utcáról **május hó 1-től** tetemesen megnagyobbítva

Deák Ferencz-u. 22 sz. alá helyeztem át.

Elvállalok e szakmába vágó munkákat, vasrácsozat, vaskapu, takaréktűzhelyek (felelősség mellett) szóval minden építkezési munkákat.

A midőn a n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönöm, ígérem, hogy a jövőben és mindég elvem csak az lesz, hogy jó és pontos kiszolgálással bizalmát továbbra is biztosítsam.

Kérve szíves pártfogását, tisztelettel

Preizler Mór

épület és műlakatos mester.

Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölk. Költségtetés bérmentve.

Egyedüli Hangszerkészítési Ipartelep.

Debreczen, Piacz 19 sz. (Ranunkel-ház.)

Hol mindennemű **hangszerek különleges javítása** elfogadtatik, u. m.: **Hegedűk, egyéb Vonós Hangszerek, Harmonikák, Magánjátzó Zeneművek és Czimbalmok.**

Ajánlom saját észítményű **hegedűimet** és saját gyártmányu **hurjaimat.**

A debreczeni **zenede vonós hangszer készítője. A cs. és kir. 39. gyalogezred zenekarának szállítója**

Tisztelettel

Tanczer György

mű-zene hangszerkészítő.

ad. 6127—1902 sz.

Hirdetmény.

Hajdúvármegye kir. tan. alispánja az 1902. é. máj. 30 án kelt 6127 sz. rendeletével a Nagyvárad—Budapesti törvényhatósági ut 3. 4—41. klm. szakaszok, továbbá a Debreczen—Budapesti törvényhatósági ut 21. 1—22. 4. klm. szak. földi töltés és a Debreczen—Nyiradonyi törvényhatósági ut agyagolás helyreállítását 9703 kor. 50 fl. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása czéljából az **1902 évi június 14 ik napjának d. e. 9 órájára** Hajdúvármegye alispánjának hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után szám tándó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántópenzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó muszaki művelet 'és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Debreczen, 1902. május 30.

A m. kir. államépítészeti hivatal.

Restitutions Fluid

Kwizda fele Restitutions Fluid

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.

1 löveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállókban, a katonaság és magánosok nagyobb istállókban használatban van nagyobb munkánál és uterföldi, hezámoknál, inak merevségénél stb., az idomlással kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a lenti védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszerárán és gyógyszerkereskedésben. Főraktár. Kwizda Ferenz János kerületi gyógyszerész. Korneuburg, Bécs mellett Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár lejedelmi udvari szállító.

A m. kir. államvasutak gépgyárának lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM” aratógép gyártmányai a parisi nemzetközi kiállításán legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci körút 32-ik szám.

ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GŐZCSEPLŐKÉSZLETEIT
14, 16, 20 lóerejű COMPOUNDLOCOMOBILJAIT s végre

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszaló, marokrakó és kévekötő aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resicai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű aczelöntésű ekefűvel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: MÁRKUS J. Debreczen.

Klimatikus gyógyfürdő

Szolyva-Hársfalva

Hidegviz-gyógyintézet

(BEREGMÉGYE.)

(Vasuti állomás.)

Remek szép fekvés, kiránduló helyek és sétányok.

Gyógyeszközök:

Hidegvizgyógyintézet, vasas és égvényes savanyúviz és fürdők, ez idén újonnan és czelszerűen átalakított sós és fenyőbelegzési intézet, villany-massage, természetes melegtej, juhsavó; mindezek czelszerű használatára a gyógyfürdő orvosa ügyel fel.

Jármánymentes hely. — Gyógyszertár. — Állandó fürdőorvos. — Két vendéglő.

Kitűnő ellátás és lakás.

Gyógyjavallatok:

Tüdőbajok, malaria (mocsárláz), gége-, hörg- és tüdőhurut, emésztetlenség, máj és lépdegánatok, vízhoiyaghurut, specifikus s görvélyes csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria. Vértrem. potat. Nőibajok, fehérfolyás, sápkór, havi zavaroknál.

Előrendű cigányzene.

Idény: májustól októberig.

Prospectussal és egyéb felvilágosítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság.

Vastartalmu, tápláló erősítő és vérképző, kellemes ízű, könnyen emészthető. Kérdezősködjünk orvosainknál. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Hajdumegyére Muraközy László gyógyszer-nél.

THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvénytörvényes mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólrhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor, szélgyöcsöt s a tagrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalomtól s kigyógyít a Hämorrhoidákól, szeliden mozdítja elő a székélést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűfögést, a szájnak s a gomornak bűzét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és beibajoknál, u m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiütéseknél, megszünteti a fejfájást, szakgatást, rheumat. fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellékelt zöld mezejű apáca-védjegyre! Hamisításoktól legjobban óvakodunk, ha egyenesen gyáramból Ausztria-Magyarország minden állomásra franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinában 4 kor, 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés előrefizetés vagy összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek, amely gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle Centifolia kenőcsöt használjk, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utlíérhetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvevőedéseknel, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, száika, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbnukulus és ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgtyülés, a lábna járás közben történt kisebélése, fagyás és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebestülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb. eseteiben. 2 téglye csomag csomagolással, postadíjjal együtt 3 kor. 50 fil. Temérdek elősmerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada” a téglyebe van-e égetve. Eme két gyógyhaisában utólrhetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobb, nem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segítség, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elpredáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készenlőben e világhírű, olesó, megbizható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bionyos, hogy az én kitűnő szerem ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cim

Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn. Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Peronospora ellen legjobb a Kecskeméti por

600 grammos csomag 24 krajczár.

Gyümölcsfák permetezésére a

Gyantalisztes kecskeméti por

850 grammos csomag 28 kr.

Kontsek Gézánál

DEBRECZEN, Kossuth utca.

Weisz Henrik

festő

Debreczen, Kossuth-utca 24.

Elvállal szobafestést és mázolás, továbbá a valódi Peff festékekkel való fürdőszobák és fürdőkádak

fényezését

jutányos árak mellett.

Akar ön sok pénzt keresni?

Havonként 1000 korona is kereshető könnyen, kockázat nélkül, becsületen uton. Irja meg címét G. 51. sz. a.

Andas Annoncen-Bureau des „Mercur” Nürnberg Mendelstrasse 23.

Tavaszi és nyári idény

1900.

Valódi brünni szövetek.

Egyszelvény 3.10 mt. /rt 2.75, 3.70, 4.80 jó
hosszu, tetjes uri öl- „ 6.-, és 6.90 jobb
tönyt (kabát, nadrág, „ 7.75 finom
mellény) ad ára csak „ 6.65 finomabb
„ 10.- legfinomabb

Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint felöltő szöveteket, turista lödönceket, legfinomabb kangarnokat stb. küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásáról jól ismert postógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. Mintahú szállítástért jótállás. A magánfelek előnyeit tetemesek, szövetet két közvetlenül fenti csegtől a gyárhelyiségéből rendelni

Későn érkezett meg

a

tavaszi

A tulhalmozott
idény-raktár miatt

alkalmi
mesés
olcsó

árakban kaphatók

Rózsa

Lajos

női divat termében

Női kabátok,
Női gallérok,
Impregnált utazó gal-
lérok 12 korona,
Női kalapok,
Napernyők félárban,
Mosó ingblousok
1 koronától feljebb.

Harmat-arczpor (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arcbőrt. Kötő illatu, teljesen ártalmatlan volta valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizs-porral. Jól tapad s igen jól fed. A **Harmat crème** a **Harmat szappannal** együtt használva az arczbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. (Kapható 3 színben: **hév, rózsás s crém színben**) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fl. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arcporait: **Berlini Fett-pouder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fl., nagy doboz 1 kor. s 1 kor. 60 fl. **Velutin Pouder** (3 féle színben) Kis doboz 60 fl.

Mihalovits J. gyógyszer-tára a Kigyóhoz Debreczenben.

Kellner Dávid és Társa

tüzfatelepe

DEBRECZEN, Postakert 6 sz., az Arany János utcával szemben.

Telefon szám: 156.

Ajánlja dusan felszerelt telepét,

ahol is gyertyán, bükk, varga, cser és tölgy tüzfák ugy ölekbén, mint felvágva kaphatók. Azok részére pedig, kik kertekben laknak, vagy oda kiköltözni szándékoznak, különösen ajánlhatjuk felvágott és vékonyra hasított

tüzifa raktárunkat,

honnan megrendelésre már 3 mmázsától kezdve 80-85 krjával számítva rendeltetési helyére haza küldjük.

A n. é. közönség b. megrendeléseit kérve, vagyunk teljes tisztelettel
Kellner Dávid és Társa.

Lőcse fürdő. (Vasuti, posta és távirtda állomás: Lőcse. Szepesmegye legolcsóbb nyaraló helye.)

Első felső-magyarországi gyermek üdülő hely az iskolai szünidők tartamára.

Évad junius 1-től szeptember 15-ig.

710 méter a tenger színe felett, teljesen védett fekvéssel, fenyves erdő közepette, 20 pernyi távolság Lőcsétől; 50 kényelmesen berendezett szoba, hideg és meleg fürdők, kütünő konyha (a vendéglő házilag kezeltetik) teljes ellátás, étkezés és lakás 3.80 kor.-tól 5.30 kor.-ig naponként. 10-16 éves üdülést kereső vérszegény iskolagyermek, kik szüleik kísérete nélkül a szünidőt erdőben akarják tölteni, a háziasszony személyes felügyelete alatt hetenként 20 koronáért, havonként 80 koronáért teljes ellátásban részesülnek. (Lakás, reggeli, délelőtti és délutáni uzsonna, ebéd, vacsora. — Bővebb felvilágosításokkal szolgál és a prospektusokat franco eiküldi: Müller Antal építész. Lőcse, Szepesmegye.

A »borszéki borvíz« a savanyuvizek királya.

Borszék gyógyfürdőn

(900 m. magasságban. Erdély, Csikmegye)

A fürdőidény junius hó 15-től szeptember hó 15-ig tart.

Gyógytényezők: Hús, ózondus levegő. Kötő különböző vegyi összetételű mesés gazdag borvíz források, köztük a világhírű »Borszéki főkut«, a savanyuvizek királya, az erős vasas Kossuth.-kút, a páratlan József főherceg-kút s a gyomorhajosok nélkülözhetlen itala: a Boldizsár kút s b. Szénasavas hideg tükör fürdők, a világon egyedül álló Lebegő, Sáros, Lázár, O-Sáros.

Ujjonnan berendezett szénasavas, meleg pezsgő fürdők, lápsós, fenyő fürdők, hidegvíz gyógyintézet, massage és villamozás.

Szállodákban és külön álló villákban 600-nál több szoba áll rendelkezésre. A fürdő helynek 30 klmt meghaladó jól gondozott sétánya van. A fenyvesek rengetegei között közeli és távoli gyönyörűbbnél gyönyörűbb vidékekre kiránduló helyek. Posta, távirtda, esendőrség, fürdő orvos van.

Naponta cigányzene.

Közlekedés: Sz.-Régenig, Madéfalváiig vasuton. Szász-Régentől naponta gyorskocsi járat, váltott lovakkal. Gyorskocsira előjegyezhetni Miklós Görög-nél Sz.-Régen.

Felvilágosítással, prospektussal (több nyelven), árjegyzékkel díjmentesen készséggel szolgál

az igazgatóság.

A borszéki borvíz megrendelhető: igazgatóság, Borszék.

A világ minden tárlatán első kütüntetést nyert. Milleniumi nagy éremmel is kütüntetve.

Kapható mindenütt. Debreczenben Ünnak I. Szabó Zs. és Rózy F. utóda. Felsővárosi és Kossuth G. utrak üzletében.